

INTERVIEW MEESTER STOFFEL BOOT

35 jaar lang was Stoffel Boot (66) directeur van CBS De Akker, de basisschool midden in wat ooit een van de armste en gevaarlijkste wijken van Nederland was. Iedereen in de Rotterdamse Millinxbuurt kent Meester Boot. Vorige maand ging hij met pensioen. „Opgeven is geen optie.”

Marjoleine Kooyman

Eén keer vond Boot een verdwaalde kogel op de vloer van een klaslokaal. In de verwarming zat een butts, waar de kogel was afgeketst. Het was midden in de jaren 90. 's Ochtends stroomden verslaafden vanaf metrostation Maashaven door de wijk. „Het waren net mieren”, zegt Boot. Ze doorkruisten de wijk op zoek naar drugs.

Drugs zijn dan volop te vinden in de Millinxbuurt. In de straten rondom de school zitten in die tijd 54 drugsbanden. Geregeld wordt er geschoten of gestoken. 's Avonds durft de politie niet de wijk in. „Om de drie maanden viel er een dode.” Meester Boot vindt af en toe spuiten of naalden op het schoolplein.

Het waren heftige jaren, zegt Boot. Maar eigenlijk heeft hij zich zelden angstig gevoeld. Gedurende zijn directeurschap is hij slechts twee keer bang geweest. Tijdens de confrontatie met een boze vader én als een drugsverslaafde met een stanlymes achter leerlingen aan loopt die hem hebben getreiterd. Meestal vindt hij de wijk 'vooral interessant'.

Boot groeide op in een door de watersnoodramp verwoest Zeeland, als zoon van een melkboer. Paarden waren verdronken, huizen beschadigd en de tram van Burgh-Haamstede reed niet meer. De omgeving is saai en eenvormig. Maar dan is er in groep vier meester Wim de Geus uit Brabant.

Hij leert Boot om zich heen te kijken. Opent zijn blik op de wereld. „Hij leerde mij wat leren was. Tijdens lessen aardrijkskunde schreven we brieven naar de ambassade van Australië en Canada. De ambassadeurs stuurden vervolgens pakjes informatie op naar de school, die wij uitplozen. Dat was fantastisch. Dat was wat ik ook wilde.”

Volop hulp

In 1987 begint Boot als directeur van CBS De Akker midden in de Millinxbuurt op Rotterdam-Zuid. Het is dan nog een gewone arbeiderswijk. In de ouderraad zitten dertig betrokken moeders die helpen bij het organiseren van sinterklaas- en kerstfeesten op school. Een verademing voor de nieuwe directeur. „Daarvoor had ik jarenlang op een basisschool in Rotterdam-West gewerkt. Daar was nauwelijks ouderbetrokkenheid.” Op De Akker krijgt hij opeens volop hulp. „Ik hoefde eigenlijk maar een ding te doen; zorgen dat de betrokken ouders geen ruzie met elkaar kregen. Als dat gebeurde, dan sloeg ik met mijn vuist op tafel en was het opgelost.”

Maar in de drie jaar na zijn aantreden, belandt de wijk in een neerwaartse spiraal door drugsgebruik. Steeds meer betrokken moeders en hun gezinnen vertrekken. Gezinnen van arbeidsmigranten vestigen zich juist.

Nieuwe uitdagingen

Van de tweehonderd leerlingen van de school vertrekken er soms tachtig kinderen of meer per jaar. Ieder schooljaar bestaat de helft van de klas uit

Een baken van rust in die onveilige wijk

▲ Stoffel Boot bij basisschool De Akker in de Millinxbuurt. FOTO JAN DE GROEN

nieuwkomertjes. Getwijfeld of hij zelf ook zou vertrekken heeft hij nooit. „Het zorgde weer voor nieuwe uitdagingen. Het begon hier steeds meer op West te lijken.”

Voor de juffen en meesters op school is de hoge doorstroom frustrerend. Ieder jaar moeten ze opnieuw beginnen. Met het leren van de taal, met het wegwijzen maken van de kinderen in de regels en gebruiken. Kinderen die zijn bijgespijkerd, vertrekken weer. „Opgeven is geen optie”, is het motto van Boot en zijn team. Het kan ook niet, want iedere dag zitten er weer dertig kinderen voor de neus van de leerkracht.

Juist in deze wijken spelen de juffen en meesters een heel belangrijke rol, zegt hij. „Mensen hier knokken voor hun bestaan. Ze doen zwaar werk, hebben weinig tijd voor de kinderen. Soms is de leerkracht de enige waar een kind Nederlands mee

spreekt.” En die leraar kan, net als destijds in Zeeland, de wereld van de leerlingen vergroten.

‘Woont daar de koning ofzo?’

Bijvoorbeeld met een bezoeker aan een all-you-can-eat-restaurant in het stadscentrum. Als afsluiting van groep acht, hebben de kinderen een wens: eten bij een all-you-can-eat-restaurant. „Een aantal was nog nooit in het restaurant geweest.” Boot en de leerkracht nemen de kinderen mee de stad in. „Sommige kinderen waren nog nooit de Maas over geweest, hadden nog nooit het stadhuis gezien. „Woont daar de koning ofzo?” vroeg een jongen. „Maar dat geldt ook voor een bezoek aan het bos, de bioscoop of een wandeling over de Erasmusbrug. „Het is zo'n rijkdom als jij ze dat kunt laten zien.”

Boot articuleert duidelijk. Hij praat bedachtzaam

over het afglijden van de wijk en zijn werk op de school daar middenin. Hij heeft het al vaker verteld. „Het gaat altijd over het verleden in de wijk. Het was ook echt een probleemwijk, maar het is hier nu heel anders.”

Vaderavond

Tegelijkertijd helpt de nuchterheid hem ook. „Doelen stellen, niet zeuren. Niet blijven hangen in de problemen. Plannen maken.”

Een keer tijdens het interview wordt hij emotioneel. Dat is als hij vertelt over de vaderavond. Een jaarlijkse traditie op De Akker om ook de vaders te betrekken bij de basisschool. „Ook gescheiden vaders die verder weg wonen komen dan langs.” In april organiseert Boot zijn laatste vaderavond. De leerkrachten zijn verkleed; als schilder, lasser, machinist en zelfs prinses. Boot is verkleed als kapi-

Het begon hier steeds meer op Rotterdam-West te lijken

– Stoffel Boot

▼ In 2013 in gesprek met toenmalig minister Asscher en burgemeester Aboutaleb.

FOTOMARCO DE SWART

Aantekeningen van vergaderingen, krantenartikelen over de school, de blauwdruk van het buurthuis dat gebouwd werd en honderden grappige opmerkingen van leerlingen. Die schreef hij op als leraren hem daarover vertellen. Zoals van een 6-jarig jongetje dat al kon lezen omdat zijn zussen in groep 8, 6 en 4 iedere dag schooltje met hem speelden. „Eigenlijk wilde ik een boek schrijven over de afgelopen 35 jaar. Maar ik ga eerst een jaar uitrusten.”

Toilet ontstoppen

Want de afgelopen 35 jaren hebben veel energie gekost. Om te zorgen dat de roosters rondkwamen bij een ziekmelding. Bij het verhelpen van de gebreken van het verouderde schoolgebouw. „Dan deed de verwarming het weer niet of stond ik zelf het toilet te ontstoppen”, zegt Boot.

En tijdens corona, toen hij voor het eerst zijn school – zijn thuis – moest sluiten. Hij noemt het een ramp. We maakten ons zorgen over kinderen die de hele dag alleen thuis zaten, omdat hun ouders wel gewoon naar hun werk moesten.”

En voor een komen de kinderen op school om huiswerk of boeken uit de schoolbib te halen. Met sommige kinderen krijgt de school geen contact. „Dan belden of gingen we – in speciale gevallen – langs.”

▲ Boot werd gezien als kapitein van de school. FOTO FOTIO

Drie keer is tijdens corona via schoolmaatschappelijk werk een melding gedaan toen de thuissituatie uit de hand liep. „Bij hen hadden we een niet-pluisgevoel. Uiteindelijk werd dan toch een opa en oma of oom en tante in huis gehaald.” De school werkt samen met jeugdhulpverlening, onderwijs-adviesteams en het wijkteam. Regelmatig klopt Boot ook zelf aan als een kind niet op school verschijnt. „Vroeger gingen we altijd op huisbezoek, maar daar is nu minder tijd voor. Soms is het goed om de thuisfeer in te schatten, om te zien of een kind echt ziek is en om een goed gesprek met de ouders te voeren.”

Wakker geworden

Vanaf 2000 krabbelde de Millinxbuurt weer op. Wat precies gezorgd heeft voor de omslag weet de oud-directeur niet. Wellicht was het het bezoek van toenmalig burgemeester Bram Peper, die in 1995 een dag meeliep op De Akker. „Misschien dat ze toen wakker zijn geworden aan de Coelsingel.” In 1999 volgt een plan om de wijk op te knappen. Verschillende oude panden werden gesloopt. Er kwam een speeltuin en een buurthuis – het Millinxbuurtplein. „De huizen kosten hier nu ook 300.000 euro.” De doorstroom is afgenomen.

Boot kreeg de laatste jaren zelfs inschrijvingen van kinderen waarvan de ouders rond de jaren 90 zelf op De Akker hadden gezeten. „In die onveilige wijk vonden ze onze school een baken van rust. Dat willen ze ook voor hun kinderen.”